

6. Širitev po provincah

Ustanovitelj Opus Dei –
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

1. Jan. 2020

↗ Nazaj na kazalo

Potem ko je bil Álvaro del Portillo imenovan za generalnega tajnika Opus Dei, je ustanovitelj polagoma prelagal nanj del svoje korespondence in nekatere druge naloge. Sčasoma je generalni tajnik začel sprejemati obiske v očetovem

imenu, imel je pogovore z novimi člani Dela in dajal nasvete, kadar je bil Jožefmarija na poti.^[1] Tako se je zgodilo, da je že čez nekaj tednov nase prevzel nalogo izobraževanja in duhovnega vodenja mnogih ljudi v Delu.

Po njegovi zaslugi se je očetu nekoliko sprostil urnik, tako da je lahko ustregel prošnjam škofov, ki so želeli, da v njihovih škofijah vodi duhovne vaje. Na njegovih plečih je v letih od 1939 do 1944 slonela naporna naloga, da povzdigne duhovno raven dobršnega dela španske duhovščine. In naj je bil še tako odločen omejiti ta velikodušni pastoralni doprinos, se je dejansko še naprej odzival na prošnje škofov in jim skušal ustreči. Na ta način ni služil samo škofijskim duhovnikom, ampak je pomagal tudi različnim skupnostim redovnikov in redovnic ter članom Katoliške akcije, kateri je »nudil odločno podporo, s tem da je

vodil ogromno duhovnih vaj, vselej brezplačno in predvsem tako, da je bil spovednik in duhovni voditelj laikov, ki so dali ključni zagon temu združenju v Španiji«. ^[2]

Njegova ljubezen do Dela je bila globoko vsajena v njegovo ljubezen do Cerkve kot nekaj trdnega in neločljivega. Kadar je torej koga izmed svojih vprašal: ***Sin moj, ali zelo ljubiš Delo?*** mu je zato nemudoma pojasnil smisel tega vprašanja: ***Ta ljubezen je zagotovilo, da ljubiš Jezusa Kristusa in njegovo Cerkev.*** ^[3]

Ko se je posvečal delu za duše svojih bratov v duhovništvu, se je ustanovitelj čutil zelo blizu Kristusa. Zavedal se je, da vrši božjo voljo. Na otipljiv način je izkušal, da ga vodi Sveti Duh. ***Vaš oče se dotika Svetega Duha,*** je pravil svojim otrokom in z njimi delil svoja občutja. ***Kako pomaga, kako vleče,***

kako priganja! Pomagajte mi biti svet.[4]

Kot je zabeleženo v neki katarini, je Jožefmarija že vnaprej, četudi brez plastičnosti in slikovitosti dejanskega doživljanja, slutil, kakšno apostolsko delo ga je čakalo po koncu vojne:

V Burgosu sem pred zavzetjem Madrida podrobno videl, kaj nas tam čaka. Bilo je, kot da bi sanjal buden. Tako sem izvedel, da bom vodil duhovne vaje za duhovnike, kot se je tudi zgodilo.[5]

Ta po nadnaravni poti prejeti podatek pa je bil nekaj več kot zgolj predvidevanje dogodkov. Na prvem mestu je predstavljal oporo ustanoviteljevemu upanju in optimizmu. In prav tako je pomenil božjo potrditev njegove izročitve v Gospodove roke. Samo tako je mogoče razumeti ravnanje duhovnika, ki se je po nagibu Svetega Duha zagnal v križarjenje po

škofijah, da se je zdelo, kot da zanemarja skrb za svoje duhovne otroke. V resnici ni bilo tako. Oče se je spomnil nanje velikokrat na dan. Bil je pozoren na njihove duhovne potrebe in je s svojimi dušami vzdrževal nenehno transfuzijo po občestvu svetnikov. Pogosto jim je pisal. Tiste, ki niso živeli v Madridu, je od časa do časa obiskal. Skratka, če je bilo oče miren, je bil zato, ker je vedel, da so nedavno pridobljeni poklici v dobrih rokah, kot je razvidno iz nalog, ki jih je zaupal Álvaro del Portillu, ko mu je pisal iz Ávile:

Naj Jezus obvaruje moje sinove!

Pred seboj imam tvoje pismo, Álvaro, in bom nanj odgovoril po vrstnem redu. Popravi podatek o rojstnem dnevu gospoda Santosa Mora, ki je 1. junija. Barcelonskemu škofu bom pisal ob njegovem prazniku.

Tile malčki – otroški bataljon, kot jim pravi Ignacio – so punčica mojega očesa. Kadar pomislim nanje, na prav poseben način vidim očetovsko roko Boga, ki nas blagoslavlja. Posvėti jim vso svojo prizadevnost!^[6]

Avgusta 1940 je ravno vodil duhovne vaje za leónske duhovnike, ko je prejel posebno razsvetljenje ***o takojšnjih ukrepih v Delu.***^[7] To je bilo Gospodovo jasno sporočilo v zvezi z razvojem Opus Dei.

Jožefmarija je torej poskušal nekoliko zmanjšati svoje škofijske dejavnosti, toda prekinitev tega, k čemur se je obvezal, ni bila vedno izvedljiva. Zato lahko razumemo, zakaj je bil poleti 1941 njegov urnik ravno tako natrpan kot leto poprej. Če je namreč včasih uspel zavrniti prošnjo kakšnega škofa, je bilo to zaradi človeške omejitve, da ni mogel biti istočasno na dveh krajih. Takrat mu ni preostalo drugega kot dolgotrajno pojasnjevanje. V

takšnem duhu je 1. oktobra 1941
odgovoril vikarju Škofije Huesca:

Nadvse spoštovani gospod in
prijatelj!

Danes sem prejel vaše pismo in ne
morete si predstavljati, kako sem
vam hvaležen za vašo ponudbo.
Vendar imam to poletje za sabo že
enajstero duhovnih vaj, prejel pa
sem tudi očetovsko navodilo (zelo
sem debel in slabega zdravja), ki mi
prepoveduje sprejeti kakršnokoli
pridigarsko dejavnost, dokler si od
duhovnih vaj za duhovnike vaše
škofije nekoliko ne oddahnem.

Ne morem vam povedati, kako
obžalujem, da bom zamudil tisto
tridnevje, ki bo v veliko slavo
Kristusu Kralju. Meni je težko,
vendar vem, da moja pokorščina
Njemu ugaja.^[8]

Naposled mu ni preostalo drugega,
kot da se zateče k avtoriteti gospoda

Leopolda, in ta sklep je tudi zapisal, da bi samega sebe k temu še bolj prisilil: ***Moram se oddaljiti od vsake dejavnosti, ki je izven Dela. V ta namen bom prosil za pomoč svojega očeta, gospoda madridskega škofa; tako se bom skliceval na njegovo avtoriteto ter zavračal vodenje duhovnih vaj in podobne dejavnosti.***^[9]

* * *

Potem ko je Študentski dom Jenner začel delovati, je Jožefmarija svoje ljudi spodbudil, naj ob koncih tedna opravljajo apostolat zunaj Madrida. (Preostale dni so se posvečali apostolatu med svojimi študijskimi kolegi ali sodelavci.) To so bile posamične odprave, toda do božiča se je že utrdila zamisel o rednih potovanjih v univerzitetna mesta blizu Madrida in v nekatera glavna mesta provinc, da bi na ta način polagoma spoznavali in bili v stiku z

osebami, ki bi lahko prejele božji klic v Delo. V Valenciji, ki jo je Jožefmarija obiskal v juniju in septembru 1939 in kjer je imel duhovne vaje za posamezne skupine študentov v Burjasotu, je bila dejavnost že v zagonu in je naraščala. Oče se seveda ni zadovoljil s tem, da bi Valencijčani imeli zgolj par sob v stanovanju »El Cubil«. Komaj so uspeli napol urediti tisto revno polkletno bivališče na Ulici Samaniego, kjer je nekoč na zanikrnem zložljivem ležišču prestal napad vročice, že jim je zastavil nov cilj. Pred začetkom akademskega leta 1940/1941 je bilo treba tam odpreti študentski dom.

O ustanoviteljevi zagnanosti za napredovanje njegovega duhovnega »posla« priča z nujnostjo prežeta sporočila, ki jih je širil okoli sebe. Če bi ocenil in pretehtal svoja razpoložljiva človeška sredstva, se pravi denar in ljudi, bi se tisto zdelo

kakor nora, na propad obsojena
pustolovščina. A gotovost in
optimizem, ki ju je vtisnil v svoje
sodelavce, sta bila tolikšna, da se
nihče ni zadrževal ob misli na
morebiten neuspeh. In bolj kot da so
hodili hitro, bi lahko rekli, da so se
pognali v galop. Poleti 1939 je
ustanovitelj tistim v Valenciji dal
nasvet za vodenje njihove dejavnosti:
***Tri stvari so v napoto in bi bile v
vašem primeru nerazumljive:
dvom, oklevanje, nestalnost.***^[10]

Ustanovitelj je vselej polagal upanje v
svoje otroke, se pravi v njihovega
duha molitve, požrtvovalnosti in
dela. Ampak pri tem – tako je znova
priganjal Valencijčane – ***ne sme biti
prelaganja zadev na poznejši
trenutek ali na jutrišnji dan.***
***Pozneje in jutri sta dve nadležni
besedi, znak pesimizma in poraza,
ki smo ju skupaj z besedo
nemogoče dokončno izbrisali iz
našega besednjaka. Danes in zdaj!***

^[11]

Širitev po provincah je potekala istočasno z apostolskim delom v Madridu. Konci tedna so bili v tistem času kratki, saj je bila sobota vsepovsod delovni dan, tako da so se lahko iz prestolnice odpravili šele po kosilu. Ponavadi so vzeli popoldanski vlak proti Salamanki, Valladolidu, Zaragozi, Bilbau ali Valenciji. Takratni vlaki so že zdavnaj odslužili svojo dobo uporabnosti. Vagoni so bili dotrajani in zanemarjeni. Lokomotive so zaradi slabe kakovosti premoga puhale brez moči. Zato ni bilo redko, da so noč prebili na poti.

Ob nedeljah so se vrstili obiski in pogovori s fanti, ki so jih spoznali prejšnjikrat, in z njihovimi prijatelji, ki so jim jih sami predstavili. V nedeljo pozno zvečer ali celo ponoči so se vračali v Madrid ter prihajali domov ob prvem svitu ponedeljkevega jutra.^[12]_____

Sever Španije so kakor lastno dlan poznali ti nedeljski popotniki, ki so včasih na prestopnih postajah – Venta de Baños, Valladolid in Medina del Campo – srečevali tudi člane katere druge odprave. V Medini del Campo so kdaj pa kdaj naleteli na one, ki so se vračali iz Salamanke, kot pripoveduje Paco Botella, ki ni mogel pozabiti tistih dolgih ur v okrepčevalnici na železniški postaji, vse do tretje ure zjutraj. Naročili so kakšno pijačo, da bi lahko upravičeno sedli za mizo, nato pa so ob medlem soju žarnice izkoristili čas za študij, ne da bi naredili en sam požirek pijače iz kozarca, ki so ga imeli pred seboj.^[13] (Da bi lahko ob povratku v Madrid šli k obhajilu, je bilo v tistem času treba začeti s postom že opolnoči.)

Potem ko je opravil nekaj obiskov v Valenciji, se je odločil odpreti fronto v Valladolidu. V četrtek, 30. novembra 1939, se je tja odpravil z

vlakom v spremstvu Álvара del Portilla in Ricarda Fernándeza Vallespína. Krenili so ob štirih popoldne, v Valladolid pa prispeli šele v poznih urah. V mrzli noči in gosti megli so si oprtali prtljago in šli iskat prenočišča. Nastanili so se v Hotelu Español. Naslednje jutro je imel oče meditacijo za svoja spremljevalca: ***Prišli smo v Valladolid, da bi delali za Kristusa. Tudi če ne najdemo nikogar, se zaradi tega ne bomo šteli za poražence***, jima je dejal.^[14]

Bil je očitno prepričan, da izvršuje ne svoj, marveč božji posel. Iz Madrida so s seboj prinesli seznam z imeni in naslovi študentov. Zjutraj tistega dne so jim na dom poslali sporočilo z vabilom, da bi se popoldne srečali v hotelu. Jožefmarija je govoril z vsakim izmed njih, jih navduševal s svojo apostolsko gorečnostjo in jim pomagal odkrivati porajajoči se ideal svetosti v njihovih srcih. Bili so tako

željni duhovnikovih besed, da zvečer še nihče od njih ni kazal znakov, da bi hotel oditi domov. Ob slovesu jim je Jožefmarija obljubil, da bo še prišel v upanju, da mu predstavijo tiste svoje prijatelje, ki bi mogli razumeti za Opus Dei značilni apostolat. V soboto, 2. decembra, so zapustili Valladolid in se vrnili v prestolnico.

Od časa do časa se je očetovo zdravstveno stanje poslabšalo. To je bilo težko ugotoviti, ker se ni pritoževal. Imel je bolečine zaradi revmatizma. Da bi se izognili potovanjem z nočnimi vlaki, ki niso bili ogrevani in kjer človek ni imel kam nasloniti svojo glavo, so si priskrbeli rabljen avtomobil. Bil je to star citroën, ki bi v normalnih razmerah že končal na odpadu. S pravkar popravljenim vozilom so se oče, Álvaro del Portillo in José María Albareda 26. decembra 1939, potem ko so se priporočili sv. Rafaelu in angelom varuhom, odpeljali iz

Madrida proti Zaragozi. Že po nekaj kilometrih so se morali zaradi okvare vrniti v prestolnico. In oče, ki je že pred odhodom imel visoko vročino, je legel v posteljo.^[15] Dva dni pozneje se je znova podal na potovanje, to pot z vlakom v spremstvu Álvara del Portilla. Prebila sta en dan v Zaragozi in en dan v Barceloni, prve dni novega leta pa v Valenciji.

Še isti mesec, 31. januarja 1940, so oče, Pedro Casciaro in Ricardo Fernández Vallespín, ki je sédel za volan starega citroëna, odpotovali iz Madrida, da bi znova obiskali Valencijčane. Odrinili so z zamudo in brez prevelikega zaupanja v avtomobil, saj so pred odhodom nabavili tudi vrv za primer, če bi bila potrebna vleka. Sprva se je avto obnašal sijajno – do 70. kilometra glavne ceste proti Valenciji. Nato ni hotel več naprej. Ko so skušali odviti neki del, se je pri tem nekaj polomilo. Vžgal se je bencin. »Oče, ki je od

odhoda dalje molil brevir,«
pripoveduje Pedro Casciaro, »nas je
spodbujal rekoč, da je treba na vsak
način nadaljevati pot v Valencijo, saj
je postajalo jasno, da bo naša
navzočnost v tistem mestu morala
biti zelo učinkovita glede na to, da
nas je hudič začel pri tem ovirati.«^[16]

Po dveh dnevih okvar in preobratov
jim je uspelo priti v Valencijo, kjer jih
je čakala lepa skupina mladih. Ovire
niso jemale poguma očetu, ki se je,
kot je pravil svojim otrokom, dotikal
Svetega Duha. Čutil in otipal je
učinek milosti ter videl, kako je
njegova beseda vodila ljudi, da so se
popolnoma predali Bogu in se
naenkrat odpovedali načrtom, ki so
jih gojili dolga leta. Vsa pričevanja
soglasno govorijo o tem, da je bila
duhovnikova prosojna svetost za
duše nezadržno privlačna. V
poslušnosti božjim vzgibom se je
namreč Jožefmarija pustil voditi

milosti, da bi ga Gospod lahko uporabil kot učinkovito orodje.

Nekega dne je ustanovitelj ob morskem obrežju svoje apostolsko prizadevanje videl preslikano v alegorično prispodobo:

Leta 1940, se je spominjal, sem na valencijski obali lahko videl, kako je nekaj ribičev – močnih, krepkih – vleklo mreže na kopno. Mednje se je pomešal otrok in jih skušal posnemati tako, da je tudi sam poprijel za mrežo. Bil jim je v napoto, vendar sem opazil, kako se je grobost tistih mož omehčala in malčka niso odganjali, ampak so mu pustili veselje, da je pomagal s svojim trdom.

Velikokrat sem vam že povedal to anekdoto, ker sem ganjen, ko pomislim, da Bog, naš Gospod, tudi nam dovoljuje, da položimo roko na njegova dela, in nas gleda z

nežnostjo, ko vidi naše prizadevanje za sodelovanje z Njim.^[17]

Je bilo razumljivo, da so se tisti mladi študentje, nekateri med njimi z že končanim študijem, prepuščali podvigu, v katerem niso videli ničesar otipljivega razen lika ustanovitelja in njegovih spremljevalcev? Velikokrat je par razgovorov v hotelski sobi ali sprehod po mestu ali polju obrodil korenite spremembe življenja. Bilo je očitno, da je Gospod na vso moč delil svojo milost. Zavedajoč se tega dejstva in izrednosti tistega trenutka, je oče nalogo vodenja in izobraževanja prvih poklicev zaupal zelo mladim ljudem, ki so šele pred kratkim prišli v Delo, vendar so »kazali zmožnost zrelega presojanja in nadnaravni čut, ki nam takrat morda ni vzbujal posebne pozornosti«, pripoveduje eden izmed njih, »vendar je bilo to nekaj neverjetnega«.^[18]

Apostolska potovanja so prinesla naraščanje poklicev, s tem pa so se pojavile tudi nove težave. »Bo družina zelo zrasla?« se je spraševal Isidoro spomladi 1940. »Vtisi so vsepovsod sijajni. Treba je torej poudarjati in nadležno vztrajati pri stanovanjskem vprašanju. To je temeljnega pomena za razvoj dela. Kaj naj storimo z družino, če je nimamo kje prenočiti? Ni mogoče ustvariti domačega vzdušja brez doma.«^[19]

Ko je mineval že tretji mesec brez ene same katarine, je ustanovitelj znova vzel v roke pero in zapisal:

Sreda, 8. maj 1940: Minilo je nekaj mesecev brez pisanja katarin. Nič čudnega, saj je moje življenje eno samo drvenje in ni časa za nič drugega. Vendar mi je žal. – Novice? Veliko jih je. Nemogoče je napraviti izbor in jih zapisati. Samo tole, nekaj zunanjega: imamo hiše v Valenciji, v

Valladolidu, v Barceloni (tista v Barceloni še ne obratuje, ker ni bilo mogoče urediti najemne pogodbe) in – kmalu – tudi v Zaragozi.^[20]

Prejšnji mesec je že bilo opremljeno stanovanje v Valladolidu, ki so ga krstili z imenom »El Rincón« (kotiček). V Valenciji so pridobili stavbo na Ulici Samaniego 16. V poletnih mesecih so jo preuredili in oktobra je tam zaživel študentski dom.^[21] V Zaragozi stanovanja niso dobili, so pa ga našli v Barceloni, na Ulici Balmes, hišna številka 62.

Novico so 1. julija sporočili ustanovitelju in ta je še istega dne iz Ávile pisal v Barcelono ter jim namenil nekaj besed, ki so se v kratkem času izkazale za preroške:

Naj Jezus obvaruje moje sinove.

Že imamo hišo v Barceloni! Ne morete si predstavljati, kako me je razveselila ta novica. Nedvomno je pripomogel blagoslov tistega gospoda

škofa: »Blagoslavljam vas iz vsega srca in blagoslavljam tudi hišo,« je dejal naš g. Miguel Díaz Gómara, ko sem bil zadnjič tam. Ta blagoslov je bil vzrok, da so bila vaša prizadevanja, ko ste iskali »El Palau«, uspešna. Povsem varno gremo naprej, če se nikdar ne oddaljimo – to je v našem duhu – od redne cerkvene oblasti.

Čutim, da bo Palau potihoma dajal Bogu veliko slavo.[22]

Sredi jeseni 1940, se pravi dobro leto in pol po prihodu v Madrid, je ustanovitelj sanjal o širitvi Dela. Imel je tri centre v provincah in še tri v Madridu: Študentski dom Jenner, stanovanje na Ulici Martínez Campos za že zaposlene osebe in hišo na Ulici Diego de León, ki naj bi delovala kot študijski center.

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

[1] *Dodatek XXII*: poročilo o apostolskih potovanjih ustanovitelja Opus Dei po Iberskem polotoku v letih 1939–1946.

[2] José López Ortiz, v: *Testimonios ...*, op. cit., str. 227; prim. tudi Alfredo López Martínez, *Sum.* 5739. Nekatere redovne skupnosti, katerim je pridigal: hieronimiti v kraju Parral (Segovia), avguštinci v El Escorialu, piaristi v šoli Colegio Calasancio v Madridu idr.

[3] Pismo iz Madrida Joséju Orlandisu Roviri, EF-400127-1.

[4] Pismo iz Ávile Álvaru del Portillu in članom Dela v Madridu, EF-400701-2.

[5] *Zapiski*, št. 1598, 17. 7. 1939.

[6] Pismo iz Ávile Álvaru del Portillu
in članom Dela v Madridu,
EF-400701-2.

[7] *Zapiski*, št. 1618, 4. 8. 1940.

[8] Pismo iz Madrida gospodu Amadeu
Colomu Freixi, EF-411001-1.

[9] *Zapiski*, št. 1854, 9. 11. 1941.

[10] Pismo iz Madrida Joséju Manuelu
Casasu Torresu, EF-390716-4.

[11] Pismo iz Madrida članom Dela v
Valenciji, EF-400127-2.

[12] Prim. Francisco Ponz Piedrafita,
Mi encuentro con ..., op. cit., str. 57–
60.

[13] Prim. Francisco Botella Raduán,
RHF, T-00159/1, str. 101.

[14] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.*
861.

[15] *Prav tam*, *Sum.* 859.

[16] Pedro Casciaro Ramírez, *Potovanje v Valencijo*, 31. januar–2. februar 1940 (RHF, D-15204). Na podlagi številnih neprijetnih izkušenj s citroënom je osvojil nekaj znanja o motorjih, vsaj imena nekaterih delov, ki so se kvarili na potovanjih. ***Ne boste verjeli***, je pisal Valencijčanom čez mesec dni, ***avtomobil je oživel. Deluje dobro in razen tega po zaslugi njegovih prejšnjih vragolij sedaj vem, da ima kapico za svečko, premnik in kroglični ležaj*** (Pismo iz Vitorie članom Dela v Valenciji, EF-400227-1).

[17] *Pismo 29. 9. 1957*, št. 65.

[18] Francisco Ponz Piedrafita, RHF, T-04151, str. 27; prim. tudi Álvaro del Portillo, *Sum.* 626. Za direktorja centra »El Rincón« (Valladolid) je bil imenovan Javier de Silió Gómez-Carcedo, skoraj še mladenič, direktor centra »El Palau« (Barcelona) pa je postal Rafael Termes Carreró. Oba

sta bila brez predhodnih izkušenj na takšnem položaju in šele kratek čas v Delu.

[19] — Isidorovo pismo Ignaciu de la Conchi Martínezu, 17. 4. 1940, IZL, D-1213, 455.

[20] — *Zapiski*, št. 1610.

[21] — Ustanovitelj je leta 1940 večkrat potoval v Valencijo, da bi spodbudil apostolat in urejanje študentskega doma. Dne 31. julija so zapustili »El Cubil« in se preselili v prostore na Ulici Samaniego 16, ki jih je oče blagoslovil 20. septembra. Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 626; Francisco Botella Raduán, RHF, T-00159/1, str. 97; Amadeo de Fuenmayor Champín, RHF, T-02769, str. 3.

[22] — Pismo iz Ávile članom Dela v Barceloni, EF-400701-1. Gospod Miguel de los Santos Díaz Gómara je Jožefmarija poznal še iz časa, ko je

bil predstojnik Kraljevega
duhovniškega semenišča sv. Karla in
pomožni škof kardinala Soldevile.
Poleg tega je bil on tisti, ki ga je
posvetil v duhovnika.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sl-si/article/6-siritev-po-
provincah/](https://dev.opusdei.org/sl-si/article/6-siritev-po-provincah/) (10. Avg. 2025)